

ACTA DE SESSIÓ DEL CONSELL ESCOLAR MUNICIPAL

Dia: 19 d'octubre de 2017

Lloc: l'Escorxador, a les 7 del vespre

En representació dels diferents sectors assisteixen:

Regidora d'Ensenyament – Presidenta: Meritxell Montserrat Mestres

Sector dels grups municipals:

Anna Ruiz Casals (CiU)

Magda Salvadó Cabré (VeC)

Nati Santacana Ferrer (ERC)

Sector de docents:

Iolanda Bertran Medialdea

Diana Garcia Martínez

Teresa Sabaté Gallego

Sector de pares i mares:

Antonio Domínguez Florido

Rosa M. Martínez Dalmases

Sector del personal d'administració i serveis

Carme Mulet Via

Assisteixen Dolors Peñafiel Hervàs (cap del Servei d'Ensenyament), Salvador Morató (tècnic del Servei d'Ensenyament) i Cristina Garcia Muntané (directora de la llar municipal d'infants Lola Anglada) i Roser Vives (tècnica del Servei d'Ensenyament i secretària del Consell Escolar Municipal)

Excusen l'absència: Paula Castanyeda, representant de la CUP del sector de grups municipals

Desenvolupament de la sessió:

1. Aprovació de l'acta de la sessió anterior.

S'aprova per consens l'acta de la sessió del 16 de febrer de 2017.

2. Dades sobre alumnat per al curs 2017-2018.

Es comenten les dades que constitueixen una fotografia de l'inici de curs. Hi ha un total de 254 grups d'alumnes en les etapes d'escolarització obligatòria als centres de Vilafranca, 172 grups són d'Infantil i Primària i 82 grups són de Secundària.

A l'etapa d'Infantil i Primària el pic més alt d'alumnes per nivell educatiu el trobem a 2n, amb 544 alumnes. Es constata que els propers cursos hi haurà pics elevats de població escolar a l'etapa d'Educació Secundària Obligatòria i en canvi a l'etapa d'Educació Infantil hi haurà una davallada. A les llars municipals d'infants ja s'està

constatant aquesta disminució de població infantil en els darrers anys, aquest curs s'han matriculat menys infants que l'anterior i s'ha suprimit un grup. Això és degut a que el nombre de dones en edat fèrtil a Vilafranca baixa molt en els propers anys, la previsió és d'una disminució significativa de naixements, a no ser que per alguna circumstància hi hagués una vinguda massiva de població.

Actualment, a l'etapa d'Educació Infantil i Primària els grups de P3 de tots els centres educatius en general estan a ràtio (25 alumnes per grup), fins i tot hi ha grups amb places lliures; a P4 ja trobem alguns grups incrementats, fet que augmenta en els cursos superiors. A l'etapa d'Educació Secundària Obligatòria la ràtio és de 30 alumnes per grup, hi ha algun grup incrementat però no és la tònica. L'institut Eugeni d'Ors, per exemple, és el que té major nombre de grups, en té 5, però està per sota dels 150 alumnes. Aquest és el primer curs que l'Institut Nou de Vilafranca té tota la línia d'ESO i també el primer que el Montagut té doble línia. Des del curs passat es va blindar l'augment de ràtio, fins aleshores els centres concertats podien, en període de matriculació ordinària, incrementar un 10% la seva oferta de places encara que en altres centres hi hagués vacants.

Es parla que a l'Oficina Municipal d'Escolarització (OME) es reben moltes demandes fora del període ordinari. Un cop passat el període oficial de preinscripció, totes les noves sol·licituds d'escolarització conformen l'anomenada matrícula viva. Aquestes demandes, quan són motivades per un canvi en la població de residència o perquè s'al·lega un motiu de pes per sol·licitar un altre centre, es resolen en la comissió de garanties d'admissió, que presideix la Inspecció i compta amb representants de la comunitat educativa. La darrera reunió que es va fer al setembre va assignar 130 alumnes, aquests són els que han anat venint en el període d'estiu però al llarg del curs també hi ha molta demanda. En general aquestes sol·licituds són casuístiques complexes, o bé són alumnes nouvinguts o bé tenen alguna problemàtica familiar o en relació a l'escolarització. Tot i que aproximadament el 95% de l'alumnat es matricula en període ordinari, fer la distribució de la matrícula viva de forma equilibrada, tenint en compte l'oferta i l'ocupació dels centres, constitueix un treball "d'artesania".

A la web municipal, a l'apartat d'Ensenyament, es poden consultar totes les dades d'escolarització a Vilafranca.

3. Mecanismes de participació dels representants de la comunitat educativa local en la presa de decisions sobre la distribució de l'alumnat.

La regidora explica que l'Ajuntament, per voluntat pròpia, té signat un conveni amb el Departament d'Ensenyament per tenir l'Oficina Municipal d'Escolarització (OME), on es reben totes les sol·licituds de matrícula viva i s'atenen famílies que tenen dubtes sobre l'escolarització. La informació i l'acompanyament que es dona és molt valorat pels usuaris. La Inspecció educativa presideix la comissió de garanties d'admissió (que assigna tota la matrícula viva), també en formen part el tècnic responsable de l'OME, dos representants de les direccions dels centres educatius i dos pares o mares (un de

centre públic i un de centre concertat), un tècnic del Consell Comarcal, la directora de l'Equip d'Atenció i Orientació Psicopedagògica (EAP) i un representant d'un sindicat de mestres. Es comenta que en les darreres reunions no hi està assistint cap representant dels pares i mares. En període ordinari les assignacions escolars estan molt normativitzades, la comissió vetlla que aquest procediment es faci correctament però no assigna els alumnes als centres. Sí que ho fa amb els de matrícula viva.

El conveni amb el Departament comporta també formar part de la Taula Mixta de Planificació, que presideix l'alcalde (normalment delega en la regidora). En aquestes reunions es parla directament amb Serveis Territorials del Departament. La regidora comenta que la relació és fluida, se'ls té en compte (sobretot si ho comparem amb altres èpoques) i se senten escoltats, però no sempre es concreta. Es remarca que la Generalitat és l'administració que té sempre l'última paraula en temes d'Ensenyament. En el marc d'aquesta taula es tracten qüestions de planificació, com seria l'oferta de grups de P3, i d'altres que l'Ajuntament considera prioritàries i impulsa per voluntat pròpia, tot i que la competència és del Departament (obres de millora d'edificis escolars, orientació educativa, el projecte +música, ajuts econòmics a l'escolarització, temes que els centres educatius traslladen a la regidora en les reunions que realitza a l'inici de curs...).

El curs passat l'Ajuntament va col·laborar amb el Departament en l'increment de l'oferta d'ensenyaments postobligatoris. Es va dotar a Vilafranca d'un Itinerari Formatiu Específic (IFE), que va ser ubicat de forma provisional a l'escola d'art Arsenal. Aquest recurs consisteix en una FP adaptada per a nois i noies d'entre 16 i 20 anys amb discapacitat intel·lectual lleu o moderada. També es va oferir un Cicle Formatiu de Grau Superior d'Enoturisme, que finalment aquest curs no es va tirar endavant però es preveu que arranqui el proper 2018-2019, i un Cicle Formatiu de Grau Superior d'Esports, que s'ha ubicat a l'Institut Milà i Fontanals i ha tingut molta demanda, actualment té llista d'espera. L'Ajuntament ha portat la iniciativa presentant un informe al Departament sobre les possibilitats reals d'inserció laboral en empreses del territori amb les que ha contactat i cedint les infraestructures esportives municipals.

La representant de VeC manifesta que hi ha un sector de persones interessades en reflexionar sobre la cohesió social, perquè algun centre educatiu està molt descompensat. Domínguez, representant del sector de pares i mares, llegeix un text que qüestiona el dret legal de les famílies a escollir centre educatiu, argumentant que aquest dret afavoreix la població de nivell econòmic i sociocultural elevat. La regidora diu que la LEC és la llei d'ensenyament dels darrers anys que ha rebut un suport més ampli en la seva aprovació. La cap del servei d'Ensenyament apunta que un 95% de famílies entren al centre escollit. Creu que cal veure de quins mecanismes es disposa per incidir en una millor distribució de l'alumnat amb NEE en el conjunt de centres i analitzar si realment s'estan fent servir. Explica que del total de 36 places de P3 reservades per a necessitats educatives especials el curs 2016-2017 només se'n van ocupar 6. L'Ajuntament, en el marc de la comissió de garanties d'admissió, va establir

un acord amb Inspecció Educativa per fer un treball de detecció de les necessitats de tipus B (derivades del nivell socioeconòmic familiar) en infants escolaritzats a les llars d'infants, atès que un elevat percentatge de la població infantil de 2-3 anys n'és usuària. Aquesta col·laboració va permetre incrementar el nombre de deteccions, aquest curs se n'han fet 24.

Es debat sobre com canviar la tendència de centres on s'hi concentra un elevat percentatge de població de procedència estrangera i es constata que no hi ha fórmules senzilles. Quan hi ha segregació urbanística, el fet que una escola sigui percebuda com un equipament exclusivament del barri pot perjudicar. Una estratègia que ha funcionat a alguns centres ha estat saber atreure població escolar d'altres barris. Un altre recurs és ampliar les reserves de places per necessitats educatives, tot i que a vegades des de l'OME es constata que hi ha famílies desplaçades a centres que són lluny del seu domicili i aleshores no porten els seus fills a l'escola (l'etapa d'Infantil no és obligatòria). Es proposa crear xarxa entre les escoles, afavorint les relacions interpersonals entre els alumnes de centres diferents.

La representant de VeC proposa de traslladar a la comissió de garanties tot aquest debat. El tècnic municipal exposa que l'Ajuntament només representa un vot en aquest organisme i considera que els centres educatius hi poden tenir un paper més actiu. La cap de Servei d'Ensenyament vol deixar constància que l'Ajuntament té un bon coneixement de la realitat educativa del municipi i que es treballa per una ciutat i un sistema educatiu cohesionats.

4. Reflexions al voltant de l'etapa de l'Educació Infantil (0-6)

Seguint la línia dels darrers consells, de tractar algun tema d'interès educatiu de forma monogràfica, en aquesta ocasió s'ha cregut convenient parlar sobre l'etapa d'Educació Infantil.

La regidora destaca la tasca educativa i l'esperit innovador de les llars municipals i explica que aquest curs es va convidar les escoles a visitar-les, per tal de compartir l'aplicació de la metodologia dels ambients d'aprenentatge amb la que estan treballant. Creu que és molt positiu que els i les professionals d'aquesta etapa educativa, que es treballa des de la llar d'infants i des de l'escola, comparteixin experiències i criteris educatius. Per això s'ha convidat a Cristina Garcia, directora de la llar municipal d'infants Lola Anglada, i a Iolanda Bertran, directora de l'escola Mas i Perera i membre del CEM, per explicar com es treballa des d'aquestes dues realitats.

Garcia exposa l'evolució que han viscut les llars d'infants municipals i acompanya l'explicació amb fotografies. Durant un temps semblava que, per obtenir reconeixement professional, s'havien d'emmirallar en l'escola i tenir un plantejament més acadèmic. Aquesta percepció, però, va anar canviant i les llars van anar consolidant un projecte propi. S'ha evolucionat d'una visió de l'infant com a dependent a la de l'infant capaç, oferint un model on el més important és que aquest se senti segur i acollit per poder desenvolupar totes les seves capacitats. S'ha fet formació i

assessorament conjunt de tot l'equip de les quatre llars municipals i s'ha reflexionat i canviat la mirada de l'educador/a cap a l'infant, cap a les famílies i cap a l'equip de companys i companyes. Des de fa uns cursos es treballa una part del dia per ambients d'aprenentatge de lliure circulació. Hi ha diferents ambients, l'artístic, de construcció, de llums... i els infants escullen on volen anar. L'educadora hi és present però intervé el mínim. Podria semblar un caos, en canvi l'experiència és molt positiva i es respira un ambient de molta tranquil·litat.

Bertran explica que, amb el decret d'autonomia de centre, cada escola treballa de forma diferent els continguts d'aquest segon cicle d'Educació Infantil, que va de P3 a P5. Exposa la visió de l'infant de Tonucci, pedagog del moviment cooperatiu educatiu d'Itàlia, que planteja treballar projectes interdisciplinars a partir de l'estudi del mitjà natural de l'infant. Per dur a terme aquesta investigació, proposa aplicar a l'aula la metodologia científica, de forma adaptable a les necessitats d'aprenentatge dels alumnes, promovent que formulin hipòtesis per després comprovar-les amb l'experimentació, la manipulació, el tempteig... A partir d'imatges de la seva escola, explica que es potencia molt el joc simbòlic, es treballa per racons on es fan diferents activitats, algunes de forma més autònoma i d'altres més guiada per la mestra, i s'alterna amb el treball de tallers, en els que es fan grups barrejats d'alumnes. Creu que es important combinar diferents activitats per oferir un ampli ventall d'opcions i potenciar al màxim totes les capacitats dels alumnes, i dona molta importància a la creativitat. Hi ha un tutor responsable del grup però tot l'equip docent dona suport.

La regidora agraeix les intervencions i destaca la importància de fomentar la xarxa 0-6, fer que els dos cicles d'Educació infantil estiguin més connectats i es comparteixin bones pràctiques.

5. Torn obert de paraules

Domínguez, representant del sector de pares i mares, pregunta sobre el projecte de patis oberts. Diu que es va pactar fa més d'un any. A Vilafranca hi ha places grans però no està permès anar-hi en bicicleta ni jugar a pilota. La regidora confirma que hi ha el compromís de tirar-ho endavant, confia que aviat es podrà concretar però no pot dir quan. Destaca que des de l'Ajuntament s'ofereixen ajuts per a les activitats extraescolars dels alumnes, per tal de promocionar l'accés de tothom a aquestes activitats educatives de caire més lúdic.

Diana Garcia, representant del sector de docents, destaca les propostes de l'Ajuntament d'ajuntar escoles per fer activitats esportives, també l'experiència de la Cantata. Proposa que es tirin endavant més experiències d'aquest caire que fomenten la interrelació de centres educatius. S'apunta la idea que, en aquest sentit, les mateixes escoles podrien ser més proactives.

I sense res més a tractar, s'aixeca la sessió a les 21.20 h, de la qual n'estenc acta.

La secretària,

Vist i plau
La Presidenta,

Roser Vives Tort

Meritxell Montserrat Mestres